

CO₂-reductieprogramma 'Bewust omgaan met energie'

Notulen bijeenkomst 12 april 2018

1. Opening

De bijeenkomst begon met een voorstelronde, vanwege een aantal nieuwe mensen. De volgende deelnemers hebben de bijeenkomst bijgewoond:

Mourik Groot-Amers	Lisa van Welie
Jansen Rioolreiniging	Richard Zwarts
GKB Groep	Maarten van Rietschoten
G. Van der Ven	Jolanda van Drunen
Van den Heuvel Infra	Jan-Jaap van Beusekom
Den Hartog	Gert-Jan de Groot
Van den Noort	Annelieke Peels
De Kuiper Infrabouw	Willy de Gier
MVOI	Ad Verhees
Brakel	Peter van de Ven
De Groot & Schagen	Wim de Groot
Traffic & More	Roeland Kraan
Kwakernaak	Heidy Harkema (kennismaking)
Stimular	Rianne van der Veen (voorzitter) en Marc Herberigs (notulist)

Er is afmelding ontvangen van

Baars Transport Kees-Arie Visser

2. Presentatie Den Hartog

Barend van Kooten, mede-directeur bij Den Hartog vertelt over het bedrijf en de biobrandstof CO2Fuel die zij hebben ontwikkeld.

Den Hartog is opgericht in 1948 door Dirk en Gerrit den Hartog. Den Hartog is leverancier van motorbrandstoffen en smeermiddelen, o.a. Mobil. Den Hartog heeft een eigen brandstoffendepot, met een capaciteit van 23 miljoen liter en verschillende soorten brandstoffen: Euro 95, Diesel, Super plus 98, E85, CO2FUEL en Ethanol.

Vanwege doelstellingen m.b.t. CO₂-reductie, heeft Den Hartog een biobrandstof ontwikkeld: het product CO2Fuel. Dit is een BTL-brandstof (Biomass to Liquid (BTL/HVO): een synthetische brandstof die wordt gemaakt uit biomassa. CO2Fuel kan in ieder dieselveertuig worden toegepast, puur of gemengd met diesel. In pure toepassing is de CO₂-reductie 89% ten opzichte van fossiele diesel. Zie <https://www.denhartogbv.com/brandstoffen/co2fuel/>. In de lijst www.co2emissiefactoren.nl valt dit onder 'Biodiesel (B100) uit afgewerkte oliën'. Den Hartog levert CO2Fuel voornamelijk business to business. Je kunt het nog niet onderweg tanken aan de pomp. CO2Fuel is duurder dan fossiele diesel.

3. Maatregelen van de deelnemers

Vervolgens is er door alle deelnemers wat verteld over de doorgevoerde maatregelen. Dit is onderstaand per deelnemer beschreven.

De Kuiper Infrabouw, Willy de Gier

- Meer inzicht in verbruik en wat je in projecten kunt doen. B.v. grond niet afvoeren, maar tijdelijk op locatie laten (op land laten liggen) en daarna in ander project gebruiken.
- Led-verlichting geplaatst.
- We hebben meer machines, waardoor totaalverbruik is gestegen.
- Dilemma: gemeenten gunnen te weinig op duurzaamheid in aanbestedingen (b.v. certificaat CO₂-ladder of criteria op vervoer). Afgesproken: Volgende keer een gemeente uitnodigen.

G. Van der Ven, Jolanda van Drunen

- We onderzoeken de mogelijkheden van biobrandstof en waterstof.
- We zijn bezig met een gedragsproject, over milieu en veiligheid.

- We zijn een nieuw kantoor aan het bouwen dat energieneutraal wordt.
- We gebruiken een materieel beheersysteem. We scannen het materieel met barcodes, zodat we weten waar alles staat. Dit heeft gezorgd voor een besparing op vervoerbewegingen.
- Alle facturen gaan digitaal, wat veel papier scheelt.
- We zijn gestegen van niveau 3 naar niveau 5.

Brakel, Peter van de Ven

- We zijn bezig met de plaatsing van 500 led-tl lampen.
- 4 laadpalen geplaatst voor bezoekers: snellaadpalen gekozen.
- We hebben ons kantoor geïsoleerd.
- We gebruiken het programma e-driver, waarin iedereen persoonlijke feedback krijgt op het rijgedrag.
- Bedrijf is overgenomen door Kingspan. Die wil hun fabriekspanden in 2020 energieneutraal hebben. Nog kijken wat dit betekent voor de doelen van Brakel.

Tip Marc: als je nu met isolatie bezig bent en het pand op termijn energieneutraal moet maken, isoleer dan naar rc 4,5. Dan kan de warmtepomp het trekken.

GKB Groep, Maarten van Rietschoten

- We hadden in 2017 veel werk, waardoor we bijna geen tijd hadden om te letten op CO2.
- Instructies aan de planner: juiste materieel op het werk. Geen zware machines inzetten als het niet nodig is.
- Nieuw materieel gekocht dat energiezuiniger is.
- We hebben meer inzicht per werkveld: staalbouw, grondwerk, etc.
- We zijn begonnen met een bedrijfsschool, om jongeren intern op te leiden.

Van den Noort, Annelieke Peels

- We hebben veel werk, waardoor de absolute uitstoot flink groeit. Het brandstofverbruik per euro stabiliseert.
- Er zijn 1.800 zonnepanelen gelegd.
- De shredder is omgezet naar elektrisch.
- We lopen er tegenaan: hoe mensen te motiveren? -> in de bijeenkomst worden tips uitgewisseld.

Jansen Rioolreiniging, Richard Zwarts

- Verbruik per km inzichtelijker. Euro 6 verbruikt meer.
- Routes inplannen: meest economische route, niet heen en weer rijden.
- In ons pand hebben we nog niet zoveel gedaan. Wel led-verlichting.
- Vrachtwagens blijven staan op het werk. Woon-werk met zuinigere auto's.

Van den Heuvel Infra, Jan-Jaap van Beusekom

- We kunnen de wagens traceren en dus bekijken wie waar is. We zijn nu eerst aan het observeren. Daarna gaan we zo nodig mensen aanspreken.

- De auditor heeft gezegd dat we het verbruik van ingehuurd materieel moeten bijhouden.

Er ontstaat een discussie over wel of niet meenemen van ingehuurd materieel in de CO2-footprint scope 1 en 2. SKAO heeft hier informatie over op haar website. Stimular mailt de link.

MVOI, Ad Verhees

- We zijn samengegaan met moederbedrijf en verhuisd van Tholen naar Bergen op Zoom.
- Losgekoppeld van Dura Vermeer. Dat geeft veel wijzigingen. De CO2-footprint opstellen is lastig.
- Versobering leasewagenpark (op papier) lukt niet, vanwege arbeidsmarkt: lastig om mensen te krijgen en men wil een leaseauto.
- We vallen onder het certificaat van Mourik.

Traffic & More (Mourik)

- We liften mee met Mourik.
- We hebben de eerste elektrische voertuigen aangeschaft, om ervaring mee op te doen: Renault Zoe.
- Sommige dieselveertuigen worden vervangen door benzine voertuigen.

- We hebben een elektrische signaleringsinstallatie, die we aan het uitproberen zijn in een project. Zodat er geen dieselgenerator nodig is. Met name interessant in bebouwd gebied.

De Groot & Schagen, Wim de Groot

- Nieuw kantoor gebouwd
- Laadpaal geplaatst
- Zuiniger materieel.
- We werken vooral in de buurt, om niet al teveel te hoeven rijden.

Kwakernaak, Heidy Harkema

- We gaan in mei certificeren voor de CO₂-Prestatieladder.
- Pand uit 2010, met WKO en goed geïsoleerd.
- Brandstoffen voertuigen zijn het belangrijkste in de CO₂-footprint. Acties: minder stationair draaien, het nieuwe rijden, bandenspanning, vervangen heftruck.
- We hebben een WKO en we hebben ervaren dat het belangrijk is om de WKO heel goed af te stellen, een paar keer per jaar. Zodat de balans warmte/koude goed blijft.

Mourik Groot-Ammers, Lisa van Welie

- We hebben vijf projecten met gunningvoordeel lopen.
- We zijn met succes door de audit gekomen.
- Veel LED-verlichting in kantoor in loods
- Cursus Het nieuwe draaien gedaan met onderaannemers

Den Hartog, Gert-Jan de Groot

- Veel zonnepanelen op de loods gelegd.
- Rittenregistratie. Modern wagenpark.
- Veel aandacht voor planning: goed indelen van ritten.
- We hebben een beetje bespaard.

4. Leden kring

Kwakernaak bv. uit Groot Ammers besluit om definitief lid te worden van de groep. Heidy Harkema zal hen voortaan vertegenwoordigen.

5. Volgende bijeenkomst

De datum voor de volgende bijeenkomst is gepland: **donderdag 27 september 2018, 10.00–12.30 uur**. We zijn dan te gast **bij Kuiper Infrabouw, Wiedhaak 20 3371 KD Hardinxveld-Giessendam**. Onze gastvrouw is Willy de Gier.